महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ,
मुंबई विभागीय मंडळ,वाशी,नवी मुंबई-४०० ७०३.
M. S. Board Of Secondary And Higher Secondary Education,
Mumbai Divisional Board, Vashi, Navi Mumbai-400 703.
: 27652445,27662504,27881077,27881075,27899987 * Fax : 27659491/27881349
Email : sschsc.mumbaiboard@gmail.com * Website : www.mahahsscboard.in

परीक्षा प्राधान्य
अत्यंत महत्वाचे

क्र.मुंविमं./माध्य.प्रात्य./३०४/ ५६९
नवी मुंबई-४०० ७०३
दिनांक: ११/ ०२ /२०२६

प्रति,

मुख्याध्यापक,

विषय :- माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षा फेब्रु-मार्च २०२६ मध्ये होणाऱ्या विशेष गरजा असलेल्या (दिव्यांग) विद्यार्थ्यांची कार्यानुभव विषयांच्या लेखी व प्रात्य.परीक्षा शालेयस्तरावर आयोजित करण्याबाबत.

संदर्भ :- १. क्र.रा. मं./परीक्षा-६/३९४६/ पुणे ४११००४, दि. १७/११/२०२६.
२. पु.वि.म./शाखा ड/ गोपनीय/४६४ दि.२०/०१/२०२६
३. क्र.रा. मं./परीक्षा-६/४५१ दि ०२/०२/२०२६

उपरोक्त संदर्भिय विषयास अनुसरून आपणांस/ कळविण्यात येते की, विशेष गरजा असलेल्या (दिव्यांग) विद्यार्थ्यांच्या कार्यानुभव विषयांच्या लेखी व प्रात्यक्षिक परीक्षा राज्य मंडळाच्या वरील संदर्भिय क्र. १ च्या पत्रांन्वये शुक्रवार **दिनांक २०/०३/२०२६ ते गुरुवार दिनांक ०२/०४/२०२६** या कालावधीत शालेय स्तरावर आयोजित करण्यात आलेल्या आहेत.

संदभिय पत्र क्र ०३ नुसार आपणांस साहित्य वाटपासोबत लेखी परीक्षेचे वेळापत्रक देण्यात आलेले आहे. त्यामध्ये कार्यशिक्षण विषयाच्या लेखी व प्रात्यक्षिक परीक्षेचे वेळापत्रक देण्यात आले आहे.**फक्त दिव्यांग विद्यार्थीचे प्रवेशपत्रावर कार्यानुभव विषयाच्या परीक्षेचा दिनांकात तांत्रिक बाबीमुळे तारखेत बदल झालेला दिसुन येत आहे.तरी प्रवेशपत्रातील कार्यानुभव विषयांच्या दिनांकात छापील वेळापत्रकात नमुद विषय निहाय दिनांकाची दुरुस्ती करुन मुख्याध्यापकांनी सही शिक्का करुन दिव्यांग विद्यार्थीचे प्रवेशपत्र देण्यात यावे कार्यानुभव विषयांच्या परीक्षा वेळापत्रकाप्रमाणे त्याच दिवशी व त्याच वेळेत शाळेमध्ये घेण्यात यावी याची सर्वस्वी जबाबदारी मुख्याध्यापकांची राहील.**

कार्यानुभव विषयांच्या लेखी व प्रात्यक्षिक परीक्षेचे नियोजन संबंधित मुख्याध्यापकांनी करावे. याबाबत आपल्या काही अडचणी / त्रुटी असल्यास मंडळास लेखी स्वरूपात वेळेवर कळविण्यात यावे. **कार्यानुभव विषयांच्या परीक्षेसाठी आपल्या शाळेतील कार्यशिक्षण विषय शिक्षकाची नियुक्ती करण्यात यावी.**

आपल्या शाळेतील नोटीस बोर्डवर कार्यानुभव विषयांच्या लेखी व प्रात्य परीक्षेचे वेळापत्रक लावण्यात यावे. परीक्षेच्या वेळी वार्षिक कामाची वही (JOURNAL) आणण्याबाबतच्या सूचना विद्यार्थ्यांना देण्यात याव्यात. कोणताही विद्यार्थी परीक्षेपासुन वंचित राहणार नाही याची दक्षता घेण्यात

यावी. **कार्यानुभव विषयांच्या प्रश्नपत्रिका इंग्रजी व मराठी माध्यमातूनच संपादित केल्या जातात. जर आपल्या शाळेत/संस्थेत इंग्रजी व मराठी माध्यमाव्यतिरिक्त इतर माध्यमातून विद्यार्थी प्रविष्ठ होत असतील तर संबंधित शाळेतील /संस्थेतील शिक्षकांकडून त्या त्या विषयाच्या प्रश्नपत्रिकेचे परीक्षेच्या एक तास अगोदर संबंधित माध्यमातून भाषांतर करून त्या विद्यार्थ्यांना द्याव्यात.** सदरहू भाषांतरीत प्रश्नपत्रिका विद्यार्थ्यांना वाटप होईपर्यंत गोपनीयतेची योग्य ती काळजी घेण्यात यावी. आपणांस वितरीत करण्यात आलेल्या प्रश्नसंचावर कोणतेही वर्ष नमुद केले असले तरी आपण सदर प्रश्नसंचावर ,मार्च २०२६ अशी दुरूस्ती करून नंतरच हे प्रश्नसंच वापरण्यात यावेत. **कोणत्याही परिस्थितीत दुरूस्तीविना प्रश्नसंचाचा वापर होणार नाही याची दक्षता मुख्याध्यापकांनी घ्यावी.**

विशेष गरजा असलेल्या (दिव्यांग) विद्यार्थ्यांची कार्यशिक्षण विषयांतर्गत होणारी लेखी /प्रात्यक्षिक परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिका, गुणपत्रिका,उत्तरपत्रिका व इतर साहित्याचे वाटप मंगळवार. १७/०३/२०२६ रोजी सकाळी १०.३० ते दुपारी ५.०० या वेळेत मंडळ कार्यालयात करण्यात येईल.

आपल्या शाळेतील जबाबदार प्रतिनिधीस अधिकारपत्र देवून साहित्य ताब्यात घेण्याची व्यवस्था करण्यात यावी. **पत्रामध्ये विषय व माध्यमनिहाय एकूण विद्यार्थी संख्या व बैठक क्रमांक नमूद करावे.**परीक्षेचे गोपनीय साहित्य ताब्यात घेण्यासाठी शिपायास मंडळ कार्यालयात पाठवू नये, शिपायांना गोपनीय साहित्य दिले जाणार नाही. गोपनीय साहित्य दिलेल्या तारखेस घेऊन जाण्याची जबाबदारी मुख्याध्यापकांची राहील याची नोंद घ्यावी.

विशेष गरजा असलेल्या (दिव्यांग) विद्यार्थ्यांच्या कार्यशिक्षण विषयाच्या लेखी परीक्षेच्या उत्तरपत्रिका न तपासता (नियमन न करता) मंडळाने निर्धारित केलेल्या दिनांकास कार्यालयात सादर करण्यात याव्यात व **त्या उत्तरपत्रिका कापडी पिशवीमध्ये सिलबंद करून त्यावर शाळेचा सांकेतिक क्रमांक, विषयाचे नाव, विषय कोड, वर्ष, एकूण उत्तरपत्रिका संख्या नमूद करून मंडळात निर्धारित दिनांकास जमा करावे.**

गुणपत्रिकेमध्ये वार्षिक कामाचे गुण (Year of Work) , प्रात्य. कामाचे गुण (Practical Job), नमूद करण्यात यावे. लेखी परीक्षेचे गुण उत्तरपत्रिकांचे नियमन करावयाचे असल्यामुळे नमूद करण्यात येऊ नयेत. गुणपत्रिका गुणपत्रिकेच्या पाकिटामध्ये घालणे व (Attendance Report) मध्ये विद्यार्थी उपस्थिती असल्याची स्वाक्षरी, विद्यार्थी गैरहजर असल्यास लाल शाईने Absent नमूद करून पाकीट सिलबंद करून देणे. कार्यशिक्षण विषयाचे वार्षिक काम मंडळास जमा करण्यात येऊ नये. ते आपल्या शाळेमध्ये सहा महिने जतन करून ठेवण्यात यावे.

विद्यार्थ्यास प्रात्यक्षिक परीक्षेच्या वेळी देण्यात आलेल्या प्रात्यक्षिक काम (Practical Job) त्यावर बैठक क्रमांक, विद्यार्थ्याची स्वाक्षरी असणे आवश्यक आहे. प्रात्यक्षिक काम परीक्षकाने तपासून स्वतंत्र पाकिटात सीलबंद करून पाकीटावर शाळेचा सांकेतिक क्रमांक, बैठक क्रमांक, एकूण उत्तरपत्रिका संख्या नमूद करून मंडळात जमा कराव्यात.

कार्यशिक्षण विषयाचे लेखी व प्रात्यक्षिक परीक्षा वेळापत्रक

अ.क्र.	सांकेतांक क्र.	विषयाचे नाव	वार	दिनांक	सत्र
१	जे.१	घरगुती विद्युत उपकरणे	शुक्रवार	२०/०३/२०२६	दुपार
२	जे.५	दुध व दुधाचे पदार्थ	सोमवार	२३/०३/२०२६	दुपार
३	जे.९	हस्तभरतकाम	मंगळवार	२४/०३/२०२६	दुपार
४	के.१	शिवण यंत्राव्दारे शिलाई आणि शिवणयंत्राची निगा व दुरुस्ती	बुधवार	२५/०३/२०२६	दुपार
५	के.५	टाकाऊ वस्तुपासुन सौ	शुक्रवार	२७/०३/२०२६	दुपार
६	एल ७	पाककला	शनिवार	२८/०३/२०२६	दुपार
७	एम ३	भारतीय संगीत - गायन वादन	सोमवार	३०/०३/२०२६	दुपार
८	एम ६	चित्रकला व रंगकाम	बुधवार	०१/०४/२०२६	दुपार
९	एम ७	कागदकाम पुठ्ठाकाम व पुस्तकबांधणी	गुरुवार	०२/०४/२०२६	दुपार

गुणपत्रिका व उत्तरपत्रिका मंडळ कार्यालयात जमा करण्याच्या तारखा खालीलप्रमाणे.

अ.क्र.	कार्यशिक्षण विषय कोड क्रमांक	**लेखी परीक्षेच्या उत्तरपत्रिका न तपासता (नियामन न करता)** व प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी देण्यात आलेले प्रात्यक्षिक काम **Practical Job** व गुणपत्रिका मंडळात जमा करण्याचा दिनांक
१	जे१, जे,५, जे९, के१, के५	शनिवार - २८/०३/२०२६
२	एल७, एम३, एम६, एम७	शनिवार - ०४/०४/२०२६

आपणास कार्यानुभव विषयाची कोरी गुणपत्रिका (Work Experience Subject Mark List)देण्यात आली असून त्यावर विषयाचे नाव, विषय कोड व मिडीयम नमूद करून त्या अनुक्रमांकानुसार (SL NO.) लावून देण्यात याव्यात. गुणपत्रिका फोल्ड/ स्टॅपल करू नयेत.

महत्वाची सूचना:-

शरीरशास्त्र आरोग्यशास्त्र,व गृहशास्त्र (विषय कोड- ७७) या विषयाच्या उत्तर पत्रिका व गुणपत्रिका इ साहित्य विज्ञान व तंत्रज्ञान .प्रात्यक्षिक साहित्याबरोबर निर्धारीत दिनांकास मंडळ कार्यालयात स्वतंत्र (वेगळे) जमा करण्यात यावे .

Digitally signed by
SHINDE JYOTSNA SANJAY
Date: 10-02-2026
17:12:38

(ज्योत्स्ना शिंदे - पवार)

विभागीय सचिव,**(प्र.)**

मुंबई विभागीय मंडळ

वाशी, नवी मुंबई-४०० ७०३.

School Index No. S | | | . | | | . | | | |

Maharashtra State Board of Secondary & Higher Secondary Education,
Mumbai Divisional Board, Vashi, Navi Mumbai - 400 703.

S.S.C. Practical Exam. Feb.-March / July-Aug 20

WORK EDUCATION EXAM. (FOR HANDICAPPED STUDENT)
ATTENDANCE SHEET (THEORY & PRACTICAL SUBJECT)

SCHOOL / Centre Name _____ Batch No. _____

Subject _____ Sub. Code. _____ DATE _____

Seat Nos. (from _____ to _____) Time _____

Mention Additional Seat no's / Extra Seat No's _____

Sr. No.	Seat No.	Session	Students Signature	Used Answerpaper

M. S. Board Of Secondary and Higher Secondary Education, Mumbai Divisional Board, Vashi, Navi Mumbai - 400 703

MARKLIST IN WORK EXPERIENCE SUBJECT MARCH - 202

NAME OF THE CENTRE :- _____

SCHOOL INDEX NO.:- S _____

SUBJECT CODE_____ NAME OF THE SUBJECT _____ MEDIUM_____

SR. NO.	SEAT NO.	THEORY 25 MARKS	YEAR WORK 25 MARKS	PRACTICAL 50 MARKS	OUT OF TOTAL 100 MARKS	IN WORDS

EXAMINER	NAME	SIGN & DATE	SIGNATURE OF HEAD OF THE SCHOOL & SCHOOL STAMP
INTERNAL			
EXTERNAL			

REMUNERATION BILL FORM FOR HANDICAPPED CANDIDATES
PRACTICAL EXAMINATION MARCH / JULY 202

Name of the School & Index No. _____ No of Present Candidate _____

Date of Exams _____ No of Absent Candidate _____

Subject : _____ No of Regd. Candidate _____

CERTIFICATE

I hereby certify that a sum of Rs (in figure) _____ (in words) _____ has been incurred by me as mentioned below for the conduct of S. S. C. Practical Exam. Of March / July 202

Remuneration to Examiner (Internal & External @ Rs. 1.75 (Lumsum Rs. 20/- only)	Subject Code No.	No. of Candidates	Amount Due	Receipt Sign.
INT.				
EXT.				
INT.				
EXT.				
INT.				
EXT.				
INT.				
EXT.				

Remuneration for verification of records External only.
(1 to 100 = 20. 101 to 200 = 40. 201 to 300 = 60. 301 to 400 = 80)

Expenditure for material per candidate (Refer rates behind the bill)

Sr. No.	Subject Code No.	Subject	Rate	No. of Candidate	Amount
1					
2					
3					
4					
5					

Service charges @ Rs. 0.65 paise per candidate

Sr. No.	Name of the person	Total No. of Candidates	Amount Due	Receipt of Sign.

UNDERTAKING

1. I hereby undertake to refund any amount due to me in excess
2. No material is left from the above stocks after the conclusion of practical exam. March/July 202 at this centre.

Passed Payment Rs._____ **(in Words Rs.**_____)

1. Beneficiary Account Holder Name (Capital)_____
2. Name of Nationalize Bank and Address _____
3. Bank Account Number - | | | | | | | | | | | | | | | |
4. IFSC Code --- | | | | | | | | | | | | | | | |
5. Mobile Number -

(I here by undertake to refund any amount paid to me in excess of the amount due)

Date _____

Signature of Head Master / Head Mistress & Rubber Stamp for payment of school

FOR OFFICE USE ONLY

For P - 1 Br. Only Total No. of candidate shown in above bill are certified and found correct. Sign of Clerk_____ Sign of Br. Head_____ Sign of Supdt._____	Final pay order for A/C only Passed for payment Rs._____ In Words _____ Sign of Clerk_____ Head of Branch_____ Account Officer

CHARTS FOR MATERIAL CHARGES
(RATES FOR MATERIAL CHARGES PER CANDIDATE IS AS UNDER)

Sr. No.	Subject code	Name of Subject	Rate for per Candidate
1	J1	Electrical Domestic Appliances	5.00
2	J5	Milk and Milk Products	5.00
3	J9	Hand Embroidery	7.00
4	K1	Stitching with sewing machine & It's repairing & maintenance	60.00
5	K5	Preparation of decorative piece by utilization of west material	5.00
6	M6	Drawing & Painting	5.00
7	M7	Paper work, card board work & Book binding	23.00

MATERIAL CHARGES NOT ALLOWED FOR FOLLOWING SUBJECT

Sr. No.	Subject Code	Name of Subject
1	**L7**	**Cookery**
2	**M3**	**Indian Music**